

Csengélei Kronika

XXII. évfolyam 19. szám

2014. október 1.

Kidőlt fa a vihar után

Az ítéletidőről szóló írásunk a 292. oldalon olvasható!

(fotó: Molnár Mihály)

NAPTÁR – Október

1.	1890-ben ezen a napon kezdődött meg a csengelei közoktatás a csengelei (később: Belsőcsengelei) iskolában.
2.	1974-ben ezen a napon született Sántáné Czombos Mónika, aki 1994-1995 között képesítés nélküli óvónő volt.
3.	1933-ban ezen a napon született Katona Antal, aki 1997-től volt tagja a népdalkörnek. • 1974-ben ezen a napon született Pigniczki Tiborné Tóth Margit, aki 1996-tól óvónőként dolgozik az óvodában.
4.	2003-ban ezen a napon megrendezett deszki országos minősítésen ezüst fokozatot ért el a népdalkör.
6.	1921-ben ezen a napon született Horváth András (†1944), aki az II. világháborúban az erdélyi harcok során vesztette életét. • 1940-ben ezen a napon született Rác András (†2000), aki 1973-1975 között a rendőrség körzeti megbízottja volt. • 1944-ben ezen a napon született Varga Lászlóné Tóth Mária, aki 1982-2005 között tanított a belterületi iskolában, 1991-1996 között iskolaigazgató volt. 2003-ban "A csengelei iskoláért" plakettel tüntették ki. • 1951-ben ezen a napon született Novák Imréné Rabi Katalin (†2014), aki 1984-1994 között az ÁFÉSZ boltot vezette, majd ugyanezt a boltot 1994-2001 között bérelte Kiss Ferencről. 2001-től az Öregmalom vendéglő melletti vegyesboltot vezette. • 1972-ben ezen a napon született Kopschitz Péter, aki 2002-2003 között a csengelei focicsapat tagja volt.
7.	1918-ban ezen a napon született Hargitai (Höhn) Imre (†1977), aki 1945-1951 között a Belsőcsengelei iskolában, 1963-1964 között a Pántlika úti iskolában tanított. 1945-től kántori tisztséget is ellátott. 1945-1949 között az egyházközség képviselő-testületének jegyzője volt. • 1923-ban ezen a napon született Németh János, aki 1945-ben rendőr volt.

8.	1891-ben ezen a napon született Béres János gazdálkodó, aki 1944-től a Független Kisgazdapárt csengelei szervezétének választmányi tagja volt. 1948-ban Jani nevű 4 éves arabs telivére a szegedi mezőgazdasági kiállításon első helyezést ért el. • 1922-ben ezen a napon született Tóth István (†2003) bérfűrészelő. 1941-ben avatták vitézzé. 1971-1978 között az önkéntes tűzoltók parancsnoka volt.
9.	1883-ban ezen a napon született Magyar János (†1956) bognár, aki a Csengelei Mezőgazdasági Egyesületben több vezetői tisztséget töltött be. 1945-ben tagja volt a Földosztó Bizottságnak. Az egyházközségi képviselő-testületben is több tisztséget látott el.
10.	1940-ben ezen a napon született Vincze János, aki 1986-tól a temető gondnoka. 1998-ban az egyházközség világi elnökének választották. 1994-2010 között önkormányzati képviselő volt. Fafaragásait több településen, köztük országos tárlatokon mutatta be. • 1944-ben ezen a napon halt hősi halált Rácz József Kiskunhalason. • 1975-ben ezen a napon született Vincze Róbertné Ceglédi Márta, aki 2001-2007 között postai kézbesítő volt. • 1991-ben ezen a napon született Sándor Orsolya, akit 2006-ban "A csengelei iskoláért" plakettel tüntettek ki. • 2004-ben ezen a napon hunyt el Balogh Józsefné Czibolya Viktória, az ÁFÉSZ-benzinkút első kezelője.
11.	1898-ban ezen a napon született Gyovai József (†1977), aki az 1950-es években tagja volt a községi tanácsnak.
12.	1924-ben ezen a napon avatták fel Balassa Ernő szegedi festőművész allegorikus képét a csengelei hősi halottak emlékére. A festmény holléte ismeretlen. • 1928-ban ezen a napon született Tóth Imre (†2007), aki alapításától tagja volt a népdalkörnek.
13.	1965-ben ezen a napon született Tóth-Andorné Farkas Éva, aki 1988-tól óvónőként, 1996-tól vezető óvónőként dolgozik az óvodában.

14.	1972-ben ezen a napon született Lantos István, aki 1996-tól tanít az általános iskolában. 2002-től önkormányzati képviselő, 2006-2010 között alpolgármester volt.
15.	1925-ben ezen a napon született Bencsik László, aki 1949-ben II. világháborús aknarobbanás miatt életét vesztette. • 1947-ben ezen a napon hunyt el szovjet hadifogságban Bozó József csendőr, aki Csengelén született. • 1970-ben ezen a napon hunyt el Szűcs Mihály, aki 1957-1968 között postai kézbesítő volt.

Újabb vihar csapott le

Szeptember 13-án este újabb vihar csapott le Csengelére. A nagy szél megérkezésével a villanyszolgáltatás is megszűnt, a belterületen közel két óra hosszát kellett sötétségben eltölteni. A tanyavilág még rosszabbul járt, Alsócsengelén a leszakadó ágak, a kidőlő fák légvezetékét szakítottak el. Vadgerlésben három kidőlt villanyoszlopot kellett az áramszolgáltatónak cserélni. A tanyai villanyjavítás napokig eltartott.

A Pántlika út mellett hatalmas fákat gyökerestől döntött ki a vihar. Az úttestről az önkéntes tűzoltók gyorsan eltakarították a közlekedési akadályokat. Az egyik tanyánál a kidőlő nyárfa a bejáró utat is eltorlaszolta.

Az alsócsengelei főlíasátrakat sem kímélte az ítéletidő. Több helyen a főlíákat szakította le a szél, de volt olyan hely is, ahol vázastól sodorta arrébb a sátrat.

M. M.

Képviselői fogadóóra

Tóth Tibor önkormányzati képviselő minden hónap első hétfőjén 19 órától fogadóórát tart a Faluházban. A következő alkalom 2014. október 6-án lesz. ■

Rendőrségi hírek

Baleset történt Csengele külterületén, az 54121-es számú úton 2014. szeptember 15-én, a késő délutáni órákban: egy földútról az 54121-es útra kikanyarodó személygépkocsi nem adott elsőbbséget az úton érkező, és egy jármű előzésébe kezdő gépjárműnek, mely miatt összeütköztek. A részes személygépkocsiban ülő három utas szenvedett sérüléseket, az eseménnyel kapcsolatban szabálysértési eljárás indult.

Ittas járművezetővel szemben történt rendőri intézkedés Csengele lakott területén 2014. szeptember 15-én, a hajnali órákban. A helyi körzeti megbízott a 35 éves férfival szemben elektromos alkoholtesztet alkalmazott, amely pozitív eredményt mutatott. A Kisteleki Rendőrkapitányságra előállították, a hiteles légalkoholmérés eredménye alapján büntetőeljárás indult ellene. Tekintettel arra, hogy a vezetői engedélyét korábban bevonták, szabálysértési eljárást is kezdeményeztek vele szemben.

(promenad.hu)

Önkormányzati ülés

2014. szeptember 25-én a faluházban tartotta négyéves ciklusának utolsó ülését a képviselő-testület, melyen minden képviselő jelen volt.

Az ülés elején Darabos Orsolya, a kisteleki járási hivatal vezetője mutatkozott be. Elmondta, hogy Lázár János miniszter felkérésére látogatnia kell a járás önkormányzati üléseit.

A testületi ülés első napirendi pontja a 2014. I. félévi gazdálkodásról szóló beszámoló volt. Tóth Tibor képviselő hozzászólásában elmondta, hogy a korábbi számokat látja, melyekhez megérkeztek a visszautalások. Örül, hogy a közterületi kamera-rendszer elkészült. Az újabb ártézi kút fúrásáról kért információt. A

polgármesteri válasz szerint a kamerarendszer mellett elkészült a polgármesteri hivatal új, 65 négyzetméteres irattára és a napelemes rendszer is. Az új kút fúrása folyamatban van, napi 25 métert haladnak. Az erre kapott támogatás, 186 millió forint 20 %-át a vezetékhálózat felújítására lehet fordítani. Varga Árpád képviselő felvetette, hogy az utcai lámpák felújítására 100 % támogatású pályázatot írtak ki, érdemes lenne ezt igénybe venni. A polgármester válaszában elmondta, hogy a korábbi korszerűsítéseket a DÉMÁSZ finanszírozta azzal a kikötéssel, hogy 15 évig a megtakarítás őket illeti. Amíg ez az idő nem telik le, addig nem lehet felújítást végezni. A hozzászólások után a képviselők egyhangúlag elfogadták a beszámolót.

Második napirendi pontként az óvoda és bölcsőde vezetőjének, Tóth-Andorné Farkas Éva beszámolója következett. A polgármester megjegyezte, hogy további munkaerőt nem akarnak felvenni az intézménybe, mert a következő tanévben csökkenni fog a gyereklétszám, és akkor el kellene valakit bocsájtani. Tóth Tibor a nagycsoport létszámáról érdeklődött. A vezetőnő válasza szerint az előző tanévben 20 fő volt, ami most 18-ra csökkent. Kormányos Sándor alpolgármester a szülők hozzáállásáról érdeklődött az óvodás-bölcsödés csoporttal kapcsolatban. A válasz szerint a bölcsődések szülei örülnek, hogy a gyerek elhelyezésének megoldásával tudnak dolgozni. Az óvodás szülőknél nem történt jelentős változás. Varga Árpád képviselő megkérdezte, hogy mi készül az udvaron. A vezetőnő elmondta, hogy a bölcsiseknek elkerített játszóudvart kell kialakítani az életkori sajátosságok miatt. Tóth Tibor képviselő a vizesblokk működéséről érdeklődött. A polgármesteri válasz szerint a korábbi 70 gyereket is elbírt látni, így a kevesebnél sincs probléma.

Harmadik napirendi pontban az előterjesztések hangzottak el. A költségvetési rendelet módosítása során Tóth Tibor képviselő megkérdezte, hogy mi a focicsapat részére beillesztett újabb 1,2 milliós támogatás. A polgármesteri válasz szerint ebből 600 ezer a focistaké, a másik 600 ezer a művészeti iskoláé. Az iskolának a támogatás a lengyel vendégszereplés utazási költségeit fedezi, Nowa Słupióban a fúvószenekar és a mazsorettek fognak fellépni. Kun-Szabó Tibor a plusz támogatási igényt azzal indokolta, hogy olyan sok csoportja van már a sportegyesületnek, hogy mindet már nem tudja ellátni. Ezért Szegedről jár ki egy edző három csapathoz.

A sok versenyző korosztály miatt megnövekedtek az utazási és bírói költségek is. Katona Attila képviselő megjegyezte, hogy a jövőben a sport egyesület addig nyújtózkodjon, ameddig a takarójuk ér. Úgy nevezzenek a bajnokságokra, hogy azt bírják pénzzel is. Tóth Tibor képviselő felvetette, hogy a sportolók önrésszel szálljanak be a költségbe. Lantos István képviselő erre azt válaszolta, hogy a szegényebb szülők ezt nem tudnák fizetni, és ezáltal széthullanának a csapatok. Kormányos Sándor alpolgármester szerint ha az önkormányzat megteheti, támogatni kell a sportolókat és a művészeti iskolát is. A hozzászólások után a testület egyhangúlag elfogadta a költségvetés módosítását.

Az önkormányzat a tavalyi 4000 Ft-os tankönyvtámogatást az idén 5000 Ft-ra emelte. Ezt azok kapják, akik más címen nem részesülnek támogatásban. Ez kb. 80-90 főt érint. Az általános iskolásoknál nem kell igazolást beszerezni, csak a középiskolásoknak és a felsőoktatásban résztvevőknek.

A képviselő-testület idén is csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíj-pályázathoz.

A képviselők jóváhagyták az óvoda-bölcsöde új szervezeti és működési szabályzatát, a házirendet és a pedagógiai programját. A módosításra a szervezeti változások miatt volt szükség.

A polgármester bejelentette, hogy a konzervgyárat egy magyar-izraeli társaság megvásárolta, és ott kóser vágóhidat kíván beindítani. Megkezdődtek az átalakítási munkák és az engedélyek beszerzése. Jövő tavasszal, március-április hónapban tervezik az indulást kb. 70 fő munkással. A jövőben terjeszkedni is kívánnak. Az elképzelések szerint helyi állattengőzőktől is vásárolni kívánnak.

Dr. Tóth Tibor jegyző bejelentette, hogy az egyik szavazatszámú bizottságba új tagot kell választani, mert Longa Istvánné képviselőjelölt lett. Helyére Hegedűsné Samu Piroska Ildikót választották meg a képviselők, Gémes Sándor pedig póttag lett.

Az önkormányzat jóváhagyta a bölcsődések étkeztetésének nyersanyag normáját. Napi 390 Ft-ból kell ezt kigazdálkodni.

A negyedik, "egyebek" napirendi pontban dr. Tóth Tibor jegyző bejelentette, hogy szeptember 26-án 16 óráig delegálhatnak

szavazóköri tagot a választáson indulók.

A testület ezután zárt ülés keretében tárgyalta segélyezési ügyeket. Hárman jelentkeztek a gyermekszületés utáni 100 ezer forintos támogatásra. Ezek közül csak Széll Zsolt gyermeke felelt meg a feltételeknek, a másik kettőt el kellett utasítani, mivel nem Csengelén élnek életvitelszerűen.

Balogh Lászlóéknál egy tűz tönkretette a konyhájukat. A testület az új bútorok beszerzésére és festésre 50 ezer forint segélyt hagyott jóvá.

A zárt üléssel a jelenlegi képviselő-testület utolsó hivatalos összejövetelét tartotta. Rövid szünet után Sánta Ferenc polgármester megemlékezett az elmúlt 20 évről, majd egyenként elbúcsúzott azoktól, akikkel együtt dolgozott. A búcsúzáson megjelent Vincze László korábbi, és Farkas Sándor jelenlegi országgyűlési képviselő is. A több mint egy órás rendezvény után a polgármester az Öregmalom vendéglőben látta vendégül a meghívottakat.

Molnár Mihály
képviselő

Farkas Sándor egy. képviselő búcsúzása a polgármestertől
(fotó: Molnár Mihály)

Körinterjú a polgármester-jelöltekkel

Az október 12-i választásokon induló polgármester-jelölteknek azonos kérdéseket tettünk fel. A válaszaik ABC-sorrendben következnek. (Tóth Tibor megköszönte a lehetőséget a válaszadásra, de mint írta, szeretett volna nem csak öt kérdésre válaszolni. Terveit a község minden lakosához el fogja juttatni. Szeretettel várja Önöket, mint eddig is, minden hónap első hétfőjén este 6 órakor a faluházba a képviselői fogadóórájára, akiknek magánjelleű, személyes problémái, javaslatai vannak. Mindenkit szeretettel vár az október 8-án este 6 órára a faluházban tartandó programismertető kampánybeszédére. Szeretné mindig az Önök javaslatait is figyelembe venni, milyen gazdasági, beruházási munkák kerüljenek előtérbe, változzon-e a falu arculata? Csak olyan gazdasági változások, beruházások történjenek, amelyek a lakosság legnagyobb részének közérzetét javítja, érdekeit szolgálja! Egyetértésben Önökkel!)

A legégetőbb probléma Csengelén a munkanélküliség. Milyen elképzelései vannak annak csökkentéséről?

Dr. Apró Zsolt: - A munkanélküliség problémája rendkívül összetett, a kezeléséhez szükséges hatáskörök döntően a Kormány és az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. Munkanélküliség kapcsán egyrészt szólni kell a munkanélküliséghez vezető körülmények megelőzéséről, másrészt a már munkanélküliek ismételt foglalkoztatásának elősegítéséről. Hazánkban a munkanélküliség a legnagyobb arányban az alacsony képzettségűeket és a fiatalokat sújtja. A szakmunkások és a képzettség nélküliek közül kerül ki a munkanélküliek döntő hányada. Ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek körében alig néhány százalékos azok aránya, akik tartósan

nem tudnak elhelyezkedni. Az is jól megfigyelhető, hogy a továbbtanulás nagyon sokszor nem azon múlik, hogy kinek milyen képességei vannak. A tehetősebb családok gyermekei jellemzően lediplomáznak, míg aki szegényebb családba születettek, jó, ha érettségit, szakmát szereznek. A képességeket azonban nyilvánvalóan nem úgy osztják, hogy ha a szülő vagyonosabb, akkor a gyerek feltétlenül okosabb is; a vagyoni különbségek gátolják a családokat abban, hogy a gyermekeik a pályaválasztás során a képességeiket maradéktalanul kihasználják. Az elmulasztott továbbtanulás miatt a szegényebb családok gyermekeiből emiatt sokszor alacsonyabban képzett munkavállaló lesz, aki ráadásul nehezebben talál magának munkát és a munkájáért kevesebb pénzt kap. A szegénység és munkanélküliség ezáltal újratermeli magát. Csengelén igen sokan élnek nehéz körülmények között. Kiemelten fontos feladatunk, hogy megtegyünk mindent, hogy azok a gyerekek, akik képesek magasabb képzettséget szerezni, azok ne hulljanak ki az oktatási rendszerből csak azért, mert a szülei kevésbé tehetősek. Emiatt az önkormányzatnak elemi érdeke, hogy minden olyan eszközzel támogassa azokat, akik tanulni akarnak (Bursa Hungarica ösztöndíj, Arany János Tehetséggondozó Program, önkormányzati finanszírozású felsőoktatási ösztöndíj).

A munkanélküliek foglalkoztatása kapcsán mindenképpen említést kell tenni a közfoglalkoztatásról. A közhasznú munka bevezetésének célja az volt, hogy az állam, illetőleg az önkormányzat segély helyett munkát adjon a munkanélkülieknek és visszavezesse őket a munka világába. A csengelei önkormányzat is jelentős számban foglalkoztat közhasznú munkásokat. A helyi gyakorlat azonban az, hogy a közhasznú munkásokra az önkormányzat vezetése bármire bevethető, ingyen munkaerőre tekint (nem is oly rég még ajánlásokat is gyűjtöttek), a munkaerőpiacra történő visszatérésüket van, hogy egyenesen gátolják is (pl. a kilépő papírok visszatartásával). Látható, hogy Csengelén már egy kis emberség, segítő hozzáállás is sokat javíthatna a jelenlegi helyzeten. Fontos ugyanakkor az is, hogy értelmes feladatokat adjunk a közhasznú munkásoknak. Az önkormányzat – a szokásos órabérek megfizetése ellenében – az azt igénylők részére képzettséget nem

igénylő munkákat (fünyírás, favágás, hóeltakarítás) a közhasznú munkásokkal elvégeztethetne.

Szükséges lenne egy idősek otthonát létesíteni, ami nem csupán egy egyszeri beruházás lenne, hanem ez egy új közszolgáltatás és új munkahelyek teremtését is jelentené, és a gondozottak családtagjai elhelyezkedési lehetőségeit is nagymértékben javítaná.

Az önkormányzat a munkahelyteremtést iparüzési adókedvezménnyel, valamint az önkormányzati beruházásoknál a helyi munkaerő foglalkoztatásának előírásával is ösztönözhetné.

Kormányos Sándor: - A munkanélküliség több mint helyi probléma. Megoldására az állam nyújtotta lehetőségekkel élve torekedni kell. Célkitűzésem a foglalkoztatás bővítése, a meglévő vállalkozások fejlesztése, új vállalkozások idetelepítéséhez szükséges feltételek kialakítása, a mezőgazdasági ágazatban előállított termékek értékesítésének szervezettebbé tétele, a kiszolgáltatottság elkerülése az önfoglalkoztatás biztonságának kialakítása. E célok eléréséhez jelentősen hozzájárulna az autópályáról a lehajtó út megépítése, vállalkozások részére közművesített telephely biztosítása. Fontos a munkaerőképzés, a szakképzett munkaerő biztosítása a meglévő és létesíteni tervezett élelmiszer-feldolgozó üzemek és a szolgáltató ágazat részére. Igényként felmerült a nők részére akár rész munkaidős foglalkoztatás szervezése, betanított felkészítéssel. Ennek megvalósítása önkormányzati közreműködéssel reálisnak látszik. A fiatalok pályaválasztásánál szükségét látom a település adottságaira alapozva segítség nyújtásának főként a gyakorlati képzőhelyek felkutatásába.

Lesták Mátyás: - Új munkahelyek létrehozása vállalkozók és vállalatok iparüzési adójának csökkentésével. Új vállalatok számára, melyek legalább 20 főnél több munkást foglalkoztatnak, ötévi iparüzési adómentességet biztosítanak.

Varga Árpád: - Sajnos én sem tudok csodaszert a probléma megoldására. Természetesen most én is hosszan sorolhatnám a megszokott sémákat: a vállalkozásokat helyzetbe hozni; felvásárló telep nyitása; megpróbálni valami nagy céget letelepíteni Csengeleén. De szerintem most az egyik legfontosabb feladat az általános iskolásokat jól felkészíteni, hogy ők ne váljanak munkanélkülivé!

Hogyan is gondolom? Elhívni minél több középiskolás, főiskolás, egyetemista diákot, mondják el mit tanulnak, mi lesz belőlük. Az Ő tapasztalataikból tanulhatnak a pályaválasztás előtt állók. Minél több üzembe, gyárba, céghez elvinni a gyerekeket, ahol talán később el tudnának helyezkedni. Higgyék el, mindig érdemes tanulni! Ezeken kívül szeretnék még egy kihelyezett „Munkaügyi központot” itt a faluban. Egy számítógépes rendszeren keresztül azonnal látható legyen ha van munka a régióban, beleértve Kiskunmajsát is. Nagyon sokan járnak Majsára dolgozni, ezért újra el kell gondolkodni a megfelelő időpontban indított buszjáraton is.

Mit változtatna a segélyezési gyakorlaton?

Dr. Apró Zs.: - Annak érdekében, hogy a szociális segélyek valóban a megfelelő célra legyenek fordítva, úgy vélem, alapvetően arra kellene törekedni, hogy a juttatásokat lehetőség szerint természetben (pl. meleg étel), vagy utalványban adja ki az önkormányzat. A szociális étkeztetésre jogosultak körét szükséges lenne bővíteni, ennek azonban előfeltétele a konyhai kapacitás növelése. A fiatalok lakásszerzéséhez ma az önkormányzat 100.000 Ft kölcsönt ad, feltéve, hogy a kölcsönösszeg erejéig az önkormányzat jelzálogjogot jegyeztethet be az ingatlanra. Ez a támogatás megítélésem szerint olyan csekély, hogy az nem ad érdemi segítséget a lakásszerzéshez. Úgy vélem, az önkormányzat a fenti összegnél jelentősebb, és – bizonyos feltételek (pl. gyerekvállalás) teljesítése esetén – visszafizetési kötelezettség nélkül folyósított összeggel támogathatná a fiatalok első lakásszerzését Csengelén.

Kormányos S.: - Az idős emberek támogatására az önkormányzat a rendelkezésre álló lehetőségeket kihasználta. Ennek további működtetése szervezett keretek között biztosítható. Fontosnak tartom a többgyermekes családok, a gyermekét egyedül nevelő szülők támogatását. Ilyen például az iskolakezdési támogatás, tartós élelmiszer-csomag adományozása a hátrányos helyzetűek számára. Szükség és lehetőség szerint az anyák részére bedolgozói munka felkutatása és megszervezése a kiegészítő jövedelemszerzés érdekében.

Lesták M.: - Segélyezési rendszert nem ismerem, viszont akinek nem tudok munkát biztosítani, annak igenis adnék segélyt.

Varga Á.: Szerintem az egy személyes döntés nem megfelelő ebben az esetben. Fel kell állítani egy szociális bizottságot. Több ember, több szempontból tudja megvizsgálni az eseteket. Feltétlenül lépni kell a tüzelő támogatás ügyében. Megpróbálni minél több rászorulóknak segíteni a *törvényes* kereteken belül. Ne a pápiumunka határozza meg, hogy valaki kap, vagy nem kap segítséget. Ezeken kívül szeretnék egy alapítványt létre hozni, amit minden évben – polgármesterségem alatt – fél millió forinttal fogok támogatni. Ezt az összeget csak és kizárólag a rászorulók között lehetne szétosztani. Remélem a későbbiekben, aki teheti, csatlakozik felajánlással.

Ön szerint milyen beruházásokra van még szükség a falunkban?

Dr. Apró Zs.: - Ésszel végrehajtott beruházásokra. Olyanokra, amelynél nem az a legfontosabb cél, hogy elköltsük a pályázati pénzt, hanem a beruházás eredményeként valami hasznos dolog, új vagy jobb szolgáltatás keletkezik. Ész nélkül végrehajtott beruházásokra a falu közelmúltja már kellően jó példákat szolgáltatott (pl. az évek óta elkészített, de soha semmire nem használt Csengeleház), újabbakra nem igazán van szükségünk. Az egyik legfontosabb törekvésem egy szociális otthon és konyha létesítése.

Meg kell vizsgálni, hogy a középületeink energetikai szempontból mennyire hatékonyak és a felújításoknál azokat kell előnyben részesíteni, amelyekkel nagyobb megtakarítás érhető el. Például az Egészségházra ráférne egy teljes körű, az energetikai szempontokat fokozottan szem előtt tartó felújítás.

A közvilágítás korszerűsítésével, a világítótestek LED-lámpákra történő kicserélésével, jelentős költségmegtakarítás lenne elérhető, a LED-lámpák nagyobb fényereje jobb megvilágítást, biztonságosabb közlekedést is biztosítana; a beruházás költségei néhány év alatt megtérülnének.

Az önkormányzat előtt álló legnagyobb feladat a csatornázás megvalósítása. A beruházás szükségességét azt hiszem, annak nem kell bizonygatni, aki szagolta már, amikor a szomszéd a pöcegödre tartalmát búvárszivattyúval kicsapatja a telek végébe. Annak ellenére, hogy a csatornázásra szükség lenne, eddig ez ügyben a lakos-

ság hitegetésén túl jobbára nem történt semmi. Ami történt (pl. a közműfejlesztési hozzájárulások beszédese és érdemi munka nélküli felélése), az pedig talán jobb is lett volna, ha nem történik meg. Ennek kapcsán az új uniós költségvetési ciklusra elkészülő operatív programok, pályázati lehetőségek alapján felül kell vizsgálni, hogy a beruházás költségei reálisan biztosíthatók-e anélkül, hogy az az önkormányzat fizetőképességét veszélyeztetné.

Kormányos S.: - Kiemelt jelentőségű az autópályáról a lehajtó út megépítése, amely hozzájárulhat a gazdaság fellendüléséhez. A vállalkozói övezet kialakításához szükség van közművesített terület kialakítására, és kiszolgáló infrastruktúra megépítésére. A helyi piacot korszerű, több funkciós létesítménnyé kell átalakítani. Az árusításra nyílt és fedett teret kellene biztosítani oly módon, hogy e helyszínen lehetőség legyen szabadtéri rendezvények megtartására is. A temető, szereteteink iránti tisztelet, minden ember számára jelentőséggel bír. Jogosnak tartom e hely nyugalma, tisztasága, rendezettsége iránti igényt. Céljaim között az első helyen szerepel a temető mai kornak megfelelő rendbetétele. Kormányzati támogatás esetén szociális szövetkezet létrehozásával azokat a családokat szeretném helyzetbe hozni, akik megfelelő anyagi forrás hiányában nem tudnak mezőgazdasági termelést folytatni. A szövetkezetben előállított mezőgazdasági termékek tárolásához és értékesítéséhez infrastruktúra, eszközellátottság és raktárbázis megteremtése szükséges. Élelmiszer-feldolgozó üzemet lehetne létesíteni kis és középvállalkozások működtetésével.

Lesták M.: - A közutakat, földutakat állandóan karban kell tartani. Csatorna és vízmű korszerűsítése, illetve kiépítése. Sportcsarnok építése, tanuszoda létesítése. A ravatalozó korszerűsítése, temetői járdák építése, modern közcélcé kialakítása. Gyermekszállító busz beszerzése, gyalogátkelőhely kialakítása és még sorolhatnám.

Varga Á.: - Ezt a kérdést két részre kell bontani. Vannak beruházások, amik csak és kizárólag pályázati támogatással valósulhatnak meg. Ilyenek például: autópálya felhajtó, tanmedence, egy új tornaterem, a piac, a Pántlika út újraaszfaltozása, egy másik fecskéház építése, egy új akadálymentes orvosi rendelő építése. Ezeket csak ha lesz rá pályázat, akkor lehet megvalósítani, külön-

ben elköltenék Csengele egész éves költségvetését. Van a másik, rész amivel elbír a falu. Ilyen például: a járdák, a ravatalozó felújítása, földutak karbantartása, buszvárók rendbetétele, szabadtéri kondigépek felállítása. Ezeket folyamatosan lehet, és kell is csinálni.

A lengyel és német testvérközösségi kapcsolatokról mik az elképzelései?

Dr. Apró Zs.: - A testvérközösségi kapcsolatok a választási kampánynak szerintem nem képezik központi témáját, alakulásukat illetően azért is nehéz bármit kijelenteni, mert a másik fél együttműködése, egyetértése nélkül nem tudunk csinálni semmit. Tapasztalataim szerint az eringi vendégek fogadása az érintett családok számára komoly teherrel jár, amit mind nehezebben tudnak előteremteni. A vendéglátó családok helyett nem tudok nyilatkozni; amennyiben a költségek ellenére a jelenlegi vendégfogadási rendszer számukra megfelelő, nem látom okát a viszonyok megváltoztatásának. Nowa Słupiąval a kapcsolat kissé más jellegű, a lengyel vendégek, főleg gyerekek fogadására az ifjúsági táborozóhelyen megfelelő elhelyezés biztosítható. Amiben érdemes lenne változtatni, az a német, illetőleg lengyel vendégeink számára biztosított program: nem vagyok benne biztos, hogy huszadik alkalommal is a falunapi programokra lennének a leginkább kíváncsiak. Legalább fel kellene kínálni a lehetőséget, hogy a falunapok helyett, egy másik időpontban érkezzenek, és meglátogathassák a környező nevezetességeket.

Kormányos S.: - A kiépült és működő kapcsolatok fenntartása és szélesítése a cél. Igény esetén például ifjúsági csereprogramokkal, mezőgazdasági farmgyakorlattal lehetővé tenni más népek gazdasági tevékenységeinek, kultúrájának, hétköznapi életének megismerését. A szélesebb körű ismeretek megszerzése, a népek barátsága, új értékek létrehozására készlet.

Lesták M.: - Szeretném a csengeleieket kivinni a német és a lengyel testvérközösségekbe, hogy megnézzék az ottani gazdák, vállalkozók munkáját, földjeit, jószágállományát, és megismerjék az ő szokásaikat, hagyományaikat. Természetesen őket is vendégül látjuk, mi is viszonzunk az ő vendéglátásukat. Bort, búzát, békes-

séget!

Varga Á.: - Igazából én csak a német kapcsolatról tudok beszélni. Én is régóta nagyon jó kapcsolatot tartok fenn az Erin-giekkal, mint még rajtam kívül pár család. Ezt szeretném kibővíteni gyerekekkel, focistákkal, népdalkörrel, táncosokkal, fúvós zenekarral. Ők vigyék el Csengele jó hírét! A lengyel kapcsolat már ezen az úton halad.

Függetlenként indul minden jelölt a polgármesteri tisztségért. De az Ön szívéhez melyik párt vagy szervezet áll közel?

Dr. Apró Zs.: - Ha ezt a kérdést négy-öt éve kapom meg, egyértelmű választ tudtam volna adni. Az eltelt időszak azonban megingatta a pártokba vetett bizalmamat. Sokszor nem tudom eldönteni, hogy a nagy politikai pártok tényleg ennyire ostoba szervezetek, vagy csak minket tartanak ennyire hülyének. Az országos politikában mára a tettek helyett a propaganda vált a legfontosabbá, bevett gyakorlat, hogy az ország vezetői teljesen mást tesznek, mint amit nyilatkozataikban vállaltak. Mindeközben a jobboldali politikusok ugyanúgy folytatják az ország szétlopását, mint azt a korábban a baloldal tette. Ma a pártok inkább a saját belügyeikkel, hatalmi játszmáival vannak elfoglalva, mintsem azzal, hogy a választók érdekeit képviseljék. A legjobb szándékom ellenére se tudnék olyan politikai pártot megnevezni, amelyik a lehető legcsekélyebb mértékben is közel állna hozzám.

Kormányos S.: - Független jelöltként indulok a polgármesteri tisztségért az október 12-én tartandó helyi, települési önkormányzati választáson. Jobboldali nézeteimet vállalom. Jelölésemet a FIDESZ-KDNP támogatja. A Csongrád Megyei Közgyűlésbe tagként is jelöltek.

Lesták M.: - Független vagyok, és az is szeretnék maradni. A faluval szeretnék döntéseket hozni, és nem politikai pártok akaratára.

Varga Á.: - Bevallom, én világ életemben a Fideszre szavaztam. Sok olyan döntést hoztak meg, amiket már régen meg kellett volna lépni. Becsülöm, tisztelem, hogy fel merték vállalni a Magyarország védelmét a határokon kívül is. De ha őszinte szeretnék lenni, nekem nagyon tetszik a Szociáldemokrata Párt hozzáállása a

választásokhoz. A párt minden pénzt, amit kap, nem reklámokra, nem telefonhívásokra és nem szóróanyagokra költi, hanem ételt oszt, adományokat gyűjt a rászorulóknak. Persze, nem is nyertek még választásokat. Ez a gondolkodásmód nem túl kifizetődő.

Utolsó kérdés: miért pont Önre szavazzanak a választó polgárok?

Dr. Apró Zs.: - Szakértelem, megbízhatóság, függetlenség! Azért választottam ezt a három kifejezést a mostani kampányom mottójának, hogy felhívjam a lakosság figyelmét azokra a szempontokra, amelyekben úgy hiszem különbözöm a többi jelölttől.

A polgármesterséghez nincs előírt képesítési követelmény, de azért, az könnyen belátható, hogy könnyebben boldogul az önkormányzati feladatokkal, akinek nem azt kell a munkája során kiderítenie, vajon mi is lenne a feladata. Egy polgármesternek úgy vélem, jó, ha van közigazgatási tapasztalata (mert a közigazgatásban máshogyan lehet/kell az ügyeket elintézni, mint az üzleti szférában), tárgyalási rutinja (hogy az egyeztetéseken hatékonyan tudja képviselni az önkormányzat érdekeit), ért a beszerzések lebonyolításához (pályázat, közbeszerzés nélkül ma nem lehet semilyen jelentősebb beruházást végrehajtani), rendelkezik némi jogérzékkel, érti a jogi szaknyelvet (nagyszámú jogi dokumentumot kell egy polgármesternek elkészítenie/megíratnia, aláírnia). A többi jelölt a fenti készségekkel többnyire nem rendelkezik. Természetesen nem lehetetlen, hogy egy új polgármester a munkája során menet közben a fenti készségeket elsajátítsa, de miért kellene a falu vezetését olyan emberre bízni, akit szinte mindenre be kell tanítani, ha van olyan jelölt is, aki már mindezt tudja.

Közbeszerzési szakjogász vagyok, jogi szakvizsgával is rendelkezem, a munkám részeként évek óta bonyolítom a hivatal beszerzési eljárásait, közbeszerzéseit, tárgyalásokon képviselem a NAV-ot, illetve annak gazdasági szakterületét, számos százmilliós illetve milliárdos nagyságrendű ügyértékű tárgyaláson is eljártam. Munkám elismeréseként főigazgatói dicséretben és elnöki elismerésben is részesültem.

A jelszavam második szava kapcsán szeretném emlékeztetni a falu lakosságát, hogy a múltban, különösen a képviselői tevékenységem során tölem azt kapták, amire előzetesen számíthattak.

Tényleges, bárki számára megismerhető programmal egyelőre (szűk három héttel a választások előtt) egyedül én álltam elő. És soha ne feledjék el, a választási kampány maga is egy projekt; a megvalósítás színvonala hű tükre annak, hogy az adott jelöltől mire számíthatunk?!

A választási ígéretek döntően nagy beruházások megvalósításáról szólnak. Azonban amikor én egy beruházás megvalósítására gondolok, akkor nem azt értem alatta, hogy majd valakikkel megpróbálom a pályázatírást, közbeszerzést megcsináltatni, aztán az olyan lesz, amennyire a pályázatíró elképzelte a vele közölt adatok alapján, hanem azt, hogy a helyi adottságok, pénzügyi lehetőségek ismeretében a lehető legjobb pályázati anyagot vagy felhívást készítem el, felhasználva ehhez a beszerzési és jogi ismereteimet. Számos nagy projektet fogtam össze a múltban (jelenleg is több ilyen intézek a munkahelyemen), tudom, miről beszélek. Vajon ugyanezt minden jelölt elmondhatja magáról?

A függetlenség alatt a magam részéről egyrészt a politikai pártoktól való függetlenséget, másrészt Sánta Ferenc tevékenységétől, rendszerétől való függetlenséget értem. Változásra van szükség! Ne engedjük, hogy helyi közügyeket pártpolitikai érdekeknek rendeljék alá! Azt javaslom, tartsunk kellő távolságot pártoktól, ugyanakkor ez nem jelenti, hogy el kell zárkóznunk a párbeszédétől is; ha az szükséges, kellő megfontoltsággal akár együtt is lehet működni politikai pártokkal, de soha nem szabad szem elől téveszteni, kiket is képviselünk!

Hiszem, hogy Csengele lakossága megfontoltan, kellő bölcsességgel fog dönteni.

Kormányos S.: - Csengelei családba születtem, azóta is itt élek a településen. A mezőgazdasági tevékenység életem része. Személyesen ismerem az itt élőket, az itt dolgozókat. Napi problémájukban osztozom, kihívásnak tekintem, hogy a megoldás érdekében feladatot vállaljak. Falunk közéletében eddig is tevékenyen részt vettem. 16 éve önkormányzati képviselőként, 4 éve alpolgármesterként igyekeztem segíteni a közösségi munkát. A civil szervezetekkel is jó a kapcsolatom. Az Agrárkamaránál eltöltött nyolc év alatt megyei, országos és nemzetközi tapasztalatokat sze-

reztem, szakmai kapcsolatot építettem hazai és határon túli szakmai szervezetekkel. Közösségépítő készségem, kommunikációs képességem, a megszerzett tapasztalataim, és helyismeretem segít abban, hogy polgármesterként településünk fejlesztéséért teljes erőmből, szívvel és lélekkel dolgozzak. Megválasztásom esetén az új képviselő testülettel együtt tudok dolgozni. Tiszteletben tartom a csengelei választópolgárok döntését.

Több képviselő jelölt támogatja polgármesteri jelölésem: Longa István Antalné (Csengelei Általános Iskola képviselője), Csókási Zoltán (nagyvállalkozók képviselője), Földi Csaba (mezőgazdasági kistermelők képviselője), Lantos István (oktatási intézmények, közművelődés képviselője), Rényi László (szép korúak képviselője), Kun-Szabó Tibor (sport képviselője).

Programismertetésre és kötetlen beszélgetésre várok minden kedves érdeklődőt 2014. október 9-én (csütörtökön) 18 órára a Faluházba. A rendezvényt (előzetes egyeztetés alapján) megtisztelti jelenlétével Farkas Sándor országgyűlési képviselő, a parlament mezőgazdasági bizottságának tagja, Kispál Ferenc a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Csongrád Megyei Szervezetének elnöke és Acsay Lajos, a Vitaricum védjegy alapítója (zöldség-gyümölcs felvásárló, nagykereskedő). Hitvallásom: „A földet szeretni, az embereket tisztelni kell!”

Lesták M.: - Ismerem és szeretem a csengelei embereket. Azért szavazzanak rám, mert én szeretném megoldani a falun és a tanyán élők gondjait és problémáit. Egy egészséges, boldog, békés Csengelét szeretnék. Igaz ezt csak közös összefogással tudjuk elérni.

Varga Á.: - Én nem kérem, hogy rám szavazzanak. Én azt kérem, hogy a legjobbra szavazzanak! Aki majd a legjobb tudása szerint meg fogja tudni oldani a falu problémáit és az emberek gondjait. Higgyék el lesz rengeteg! Arra szavazzanak, aki átérzi, hogy az életnek nem csak napos oldala van. Én a sportból megtanultam: igazi eredményt csak kemény és kitartó munkával lehet elérni! Nem tartom magam senkinél se okosabbnak, jobbnak! Ugyanolyan csengelei ember vagyok, mint rajtam kívül majd kétezren még! Én csak egyet tudok: ha lehetőségem lesz, megpró-

bálok mindent megtenni a közösségért, amit emberileg lehet. Úgy érzem, ennél többet egyikünk sem tud józan ésszel ígérni. Előre is köszönöm, ha valaki az én nevem mellé teszi az „X”-et. Megválasztásom esetén csak egy dolog bizonyos: a rám bízott hatalommal élni fogok és nem visszaélni! Választási gyűlésemet 2014. október 11-én, szombaton 16 órakor tartom az Öregmalom vendéglőben, ahová szeretettel várom az érdeklődőket!

Kun Szabó István nótáskönyve 57. rész

108. Anyám szíve

*Kínálgattam mindenkinek az én árva szívemet,
Egy kisleány elfogadta, százszor mondta, hogy szeret.
Megunva a sárba dobta, egyet rá is taposott,
A bolond szív még akkor is csak ő érte dobogott.*

*Öreg anyó jött az úton, haja fehér mint a hó,
Felvette a vérző szívet, ne szenvedj te kis bohló.
Gyógyírt tett a sebre, hova patkószeg hatott,
Édesanyám a menyországból földre szállott lepke volt.*

[Szövegíró: Magyarády Jenő]

(folytatjuk!)

Visszatekintő

Ezt írták Csengeléről 90 éve:

Hősök emlékének leleplezése Csengelén

A csengelei hazafias magyar gazdaközönség és a vitézek áldozatkészségéből a világháborúban elesett hősök emlékére Balassa festőművész allegorikus festményét nagy ünnepek között vasárnap leplezték le a belső csengelei iskolában. A Szegedről érkező nagy-számú közönséget Mészáros István, a Csengelei Gazdakör elnöke fogadta. Szeged város képviselőjében Szendrey Jenő dr. tanácsnok jelent meg. Az ünneplő közönség soraiban láttuk Zsák József és Veress József iskolaigazgatókat, Balassa József felsőtanyai bírót, Oroszlány Dezső rendőrfelügyelőt, Siha Margitka tanítónőt és másokat. Az ünnepélyes szent misét Kupincai János kisteleki lelkész celebrálta. Misa után Kupincai plébános nagyhatású hazafias beszéde közben leleplezte az emlékművet. Ezután Szendrey tanácsnok Szeged város tanácsa nevében mondott üdvözlőbeszédet. Mészáros István MÁV főellenőr, a Gazdakör elnöke ismertette az emlékmű felállításának történetét és a Gazdakör nevében átvette a képet. A közönség a Himnusz eléneklése után szétoszlott. A megjelent notabilitások tiszteletére díszebéd volt a Gazdakör helyiségében. Este pedig reggelig tartó táncmulatság kezdődött.

(Megjelent a Szegedi Új Nemzedék 1924. október 14-i számában)

Ezt írták Csengeléről 70 éve:

Honvédeink üzenek

A becsület mezejéről üzenek honvédeink szeretteiknek, rokonainknak, jó barátaiknak és ismerőseiknek:

Az L-550-es tábori számon [...], Szeged környékére: Széll Lajos, Csengelére, [...]

A két tábori lap szeptember 24-én kelt.

(Megjelent a Szegedi Új Nemzedék 1944. október 1-i számában)

H i r d e t é s e k

Újra kinyitott a Novák-féle bolt! Újból lehet Telenor, T-Mobile és Vodafon szolgáltatók mobiltelefonjait feltölteni, 1.500 Ft-ért is. Ugyanitt Elektron feltöltés is lehetséges.
Eladó egy 2007-es, 50 köbcentiméteres, négy ütemű robogó. Ugyanitt eladó egy új 630-as Slavia. Érdeklődni lehet a 06 30 4 018 317 telefonszámon.
Kápia, almaparika lecsót vásárolnák! Telefon: 06 30 3 282 375
Szakképzett nővér, több éves kórházi és idősgondozói tapasztalattal vállal: idősgondozást, betegápolást, esetleg eltartási szerződést kötne. Telefon: 06 20 3 578 020
<i>Zöldség-gyümölcs árakkal bővítettem a virágboltom kínálatát. – Sándorné Zsóka</i>
Eladó a Csengele, Arany János u. 1/A. szám alatti telephely! Érdeklődni lehet az Arany János u. 6. szám alatt.
<i>Pí-víz kapható a csengeli benzinkúton. A japán szabadalom alapján előállított nagy tisztaságú, vegyszer és ionmentes víz fizikai és biológiai tulajdonságai eltérnek a csapvizétől. A tapasztalatok szerint segíti a szervezet méregtelenítését, erősíti az immunrendszert, növeli az ellenálló képességet a betegségekkel szemben, gátolja a kórokozók terjedését a szervezetben, fokozza a regenerálódást, a sérült szövetek helyreállítását, csökkenti az allergiás tüneteket, hatásosan csökkenti a stressz érzékenységet, növeli a teherbíró képességet és lassítja az öregedést. Hatása néhány hét után észlelhető. Naponta 1-1,5 liter fogyasztása ajánlott. 1,5 literes műanyag flakonokban kapható, szénsavas és szénsavmentes változatban. Egy üveg ára 120 Ft.</i>
Eladó a Csengele, Bem tábornok u. 4. szám alatti ház. 3 szoba, fürdőszoba, spájz, étkező, főzőfülke, gáz és vegyes tüzelésű kazán, garázs, pince, melléképületek. Érdeklődni lehet hétköznap 16 óra után, hétvégén egész nap a 06-30/4 303291 telefonszámon.
<i>A Deák Ferenc u. 4. szám alatti, 1500 négyzetméteren lévő ingatlan eladó, vagy üzlethelyiségnek bérelhető. ☎ 06-30/9 786 384</i>

Régi pénzeket, iratokat, könyveket, egyéb régiséget, esetleg teljes hagyatékat vásárolnék. Telefon: 06 30 3 686 949 Verovszki József

Használt akkumulátort, háztartási gépeket (kazánt, radiátort, tűzhelyeket) és ócskavasat felvásárolom. Telefon: 06-30/4 018 317

Tárcsázást, szántást és aratást vállalok. Érdeklődni: Széll János
☎ +36 30/8 536 229

Az embereknek a jövőben nem arra van szükségük, hogy több gyógyszert szedjenek, hanem hogy ismét elegendő vitamint fogyasszanak. Erre ajánlják a világújdonsággal bíró alga termékeket. A mikroalgák tudományosan bizonyítva elősegítik a sejttisztítást, sejtvédelmet és a legerősebb antioxidánsok. Próbálja ki Ön is elérhető áron, garanciával! Érdeklődni lehet a 06-20/5 210 172 telefonszámon.

A Virág soron összkomfortos tanya eladó! A melléképületek javításra szorulnak. Ugyanitt fejős kecske is eladó! ☎ +36 20 3 236 305

Gépi hímzés!

Céglogók, emblémák, saját tervezésű rajzok, óvodai jelek, névre szóló törülközők stb. gépi hímzését vállaljuk egyedi elképzelés szerint cégeknek, motoros kluboknak, vadásztársaságoknak, baráti köröknek, magánszemélyeknek. Várjuk szeretettel!

Bővebb tájékoztatás:

TTM CREATOR HÁZ
Szeged, Kossuth Lajos sgt. 75.,
telefon/fax: (06-62) 541 570

Szántást és tárcsázást vállalok! Balázs Tibor ☎ +36-30/9 677 763.

A sportpályához 100 méterre, ipari árammal, fűrott kúttal hob-
bikert eladó. Érdeklődni: Béres Lajosné, Csengele, Kossuth u. 4.
☎ +36-30/2 098 096

Fotó és videó felvételek készítése

- *Vállalom esküvő, lakodalom és egyéb rendezvények fényképe-
zését és videózását.*
- *Gyermek felvételek készítése háznál.*
- *Olaj, pasztell és akvarell képek árusítása*

Elérhetőségeim:

Nacsa Jánosné fényképész

Szeged, Zentai u. 10.

☎ +36-30/5 462 265

E-mail: nacsafoto@t-online.hu

Havonta kétszer megjelenő közéleti lap

Kiadja és sokszorosítja: Csengelei Krónikás Egyesület

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6765 Csengele, Deák Ferenc u. 2/A.

☎ +36 30 6 957 919 E-mail: csengele@freemail.hu Példányszám: 100

Felelős kiadó és felelős szerkesztő: Gémes Antal

© Copyright reserved! A lap másolása csak a kiadó előzetes írásbeli en-
gedélyével lehetséges. Az újság szívesen fogad a szerkesztőség állás-
pontjával ellentétes, nem megrendelésre készült írásokat is.

=====